

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/143/2019
Identifikačné číslo spisu: 4417215128
Dátum vydania rozhodnutia: 11.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4417215128.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky veci starostlivosti o maloleté deti G., narodenú XX. P. XXXX a N., narodeného XX. P. XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom v Nových Zámkoch, F. Kapisztóryho 1, deti rodičov- matky M.j, trvalým pobytom v O., zastúpenej JUDr. Tiborom Nagyom, advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Kukučínova 8, a otca F. E., trvalým pobytom v O., zastúpeného JUDr. Helenou Kontrovou, advokátkou so sídlom v Semerove 414, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky, pod sp. zn.7P/291/2017, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 12. septembra 2018, sp. zn. 5CoP/30/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom zo 16. mája 2018 č.k. 7P/291/2017- 60, zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/39/2013- 87 zo dňa 31.januára 2014 v časti o výživnom na maloleté deti E., nar. XX.P. XXXX a N., nar. XX.P. XXXX tak, že výživné na maloletú G. sa zvyšuje zo sumy 50 € mesačne na sumu 100 € mesačne a výživné na maloletého N.a zo sumy 50 € mesačne na sumu 70 € mesačne, počnúc od 1.septembra 2017. Ďalším výrokom súd uložil otcovi povinnosť zročné výživné na maloletú G. XX.P. XXXX, za obdobie od 1.septembra 2017 do 31.mája 2018 v sume 450 € splácať po 30 € mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod stratou výhody splátok, počnúc od právoplatnosti rozsudku a zročné výživné na maloletého N., za obdobie od 1.septembra 2017 do 31.mája 2018 v sume 180 € je otec povinný splácať po 20 € mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod stratou výhody splátok, počnúc od právoplatnosti rozsudku. O trovách konaniach rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“). Skúmajúc odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj osobné a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, súd prvej inštancie mal za to, že návrh matky čo do základu

je dôvodný. Výživné na maloletú G. zvýšil na sumu 100 € mesačne, keďže je vekovo staršia a jej potreby sú primerane k tomu vyššie, preto bolo potrebné, aby bola rozdielna výška výživného u maloletých detí, a na maloletého N. na 70 € mesačne, a to na obe deti od 01. septembra 2017, keď maloletá G. nastúpila do deviateho ročníka základnej školy a maloletý N. do piateho ročníka. Súd prihliadol na to, že matka platí deťom viacero poplatkov do školy (ZRPŠ, učebnice, pracovné zošity a iné pomôcky), a na to, že pomery na strane otca sú priaznivejšie, ako na strane matky, ktorá poberá rodičovský príspevok, nemá žiadny hnutelný ani nehnuteľný majetok a otcovi sa príjem zvýšil (približne 1000 € netto mesačne), nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, navyše má ešte aj majetok značnej hodnoty, a to rodinný dom vo svojom vlastníctve a osobný automobil.

2. Na odvolanie povinného (otca) Krajský súd v Nitre rozsudkom z 12. septembra 2018, sp.zn. 5CoP/30/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil [§ 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 387 ods. 2 CSP] a zároveň rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd konštatoval, že v predmetnej veci súd prvej inštancie zisťoval zmenu pomerov na strane všetkých účastníkov konania, ku ktorej došlo od posledného rozhodovania o výživnom. V tomto smere dostatočne zistil skutkový stav veci, nakoľko došlo k zmene pomerov na strane matky a rovnako aj na strane otca. Zmena na strane matky spočíva v tom, že je na rodičovskej dovolenke, keďže sa jej narodila dcéra J. (nar. X.N. XXXX, otcom ktorej je jej súčasný partner Y., ktorý pracuje v K.), pričom jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 213,20 € a rodinných prídavkov na deti vo výške 71,04 €. Jej partner má zároveň dve ďalšie vyživovacie povinnosti vo vzťahu k S. (17 rokov) a O.i (14 rokov, na ktorých platí výživné spolu v sume 100 €). Zároveň bolo súdom prvej inštancie prihliadnuté aj na výdavky matky v súvislosti s jej bývaním, keď už nebýva u rodičov, v súčasnosti býva v nájomnom obecnom byte. Zmena pomerov na strane otca nastala v zmene zamestnania, keď v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti zarábala priemerne 596, 81 € netto mesačne, v súčasnosti zarába 1000 € netto, pričom vyživovacia povinnosť mu nepribudla, žije s družkou M. (jej zárobok činí 704,28 €, má vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu a dvom plnoletým deťom). Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne dospel k rozhodnutiu o dôvodnosti návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej G. a maloletemu N. tak, že výšku výživného vo vzťahu k maloletej G. zvýšil z pôvodnej sumy 50 € na sumu 100 € mesačne a na maloletého N. zvýšil z pôvodnej sumy 50 € na sumu 70 € mesačne. Takto určená výška výživného reflektuje v dostatočnej miere na zvýšené potreby a výdavky v súvislosti s maloleťmi deťmi, teda ich odôvodnené potreby, ako aj na strane druhej na majetkové pomery otca povinného z vyživovacej povinnosti. Argumentáciu otca ohľadne toho, že sa snažil nájsť si lepšie platenú prácu mu je na ťarchu, keďže bývalá manželka využila túto situáciu a požiadala o zvýšenie výživného na maloleté deti, odvolací súd považoval za absolútne nedôvodnú. Súd prvej inštancie správne posúdil zárobkové možnosti a schopnosti povinného; vyživovaciu povinnosť si musí plniť aj napriek výške výdavkov, na ktoré poukazyval v odvolaní, pretože výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča plnením si splátok na tieto dlhy. Povinnosťou plniť si výživné v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe, by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20-30 % jeho priemerného čistého mesačného príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb), ktorému východisku pri rozhodovaní o výške výživného zodpovedá aj súdom prvej inštancie určené výživné (menej ako 20 % z čistého príjmu otca (približne 1000 €)). Tvrdenia otca, že matka na seba prevzala neprímerané majetkové riziká tým, že sa presťahovala od rodičov do obecného nájomného bytu a zároveň, že jej pribudla nová vyživovacia povinnosť k maloletej J., odvolací súd považoval uvedené argumenty za absolútne neopodstatnené s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Odvolací súd ďalej uviedol, že pokiaľ ide o starostlivosť o maloleté deti, v konaní nebolo namietnuté, že by si matka neplnila svoje rodičovské povinnosti v tom smere, že by zanedbávala starostlivosť o deti, resp. že by žili v nevyhovujúcich podmienkach v dôsledku toho, že im matka nedokáže zabezpečiť základné životné potreby, a to najmä z dôvodu, že zmenila bývanie, pribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť, s čím sú zároveň zvýšené aj ďalšie výdavky. Narodenie dieťaťa nemôže byť v žiadnom prípade považované za neprímerané majetkové riziko.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie otec maloletých detí (ďalej len

„dovolateľ“). Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Namietať nesprávne právne posúdenie, ktoré podľa neho spočíva v nesprávnom právnom posúdení jeho majetkových pomerov, možností a schopností otca platiť sumy výživného. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôvody potreby maloletých detí, vôbec neskúmal neprimerané majetkové riziká, ktoré matka na seba zobrala ďalším dieťaťom a spolužitím s ďalším partnerom. V rámci dovolania dovolateľ poukázal aj na dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko podľa jeho názoru sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Navrhol sumu výživného u maloletej G. upraviť zo sumy 50 € na sumu 70 €, a u maloletého N. zo sumy 50 € na 60 €. Namietať, že na jeho návrh sa súd ani nespýtal. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Matka maloletých detí vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že uvedené dôvody dovolania v danom prípade nie sú dané a žiadala dovolanie ako neprípustné odmietnuť, prípadne zamietnuť, ako nedôvodné. Rozhodnutia súdov nižšej inštancie považuje z vecného a právneho hľadiska za správne.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu povinného otca maloletých detí v plnom rozsahu zotrval na svojich doterajších vyjadreniach v predmetnej veci, poukázal na svoje vyjadrenie zo 6. júna 2018 a navrhol rozsudok odvolacieho súdu potvrdiť.

6. Dovolateľ k vyjadreniu matky maloletých detí uviedol, že trvá na svojich doterajších tvrdeniach. Matka maloletých detí podala na neho trestné oznámenie, neuviedla žiadne nové skutočnosti a odopiera mu stretávať sa s deťmi. Má dlhodobu zdravotné problémy, od februára 2018 je práceneschopný, má ohrozené zdravie a hrozí mu invalidita.

7. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci výživného medzi rodičmi a deťmi, ktoré je od 1. júla 2016 upravené zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania vo veci výživného medzi rodičmi a deťmi; prípustnosť dovolania otca maloletých detí bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

9. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším dovolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp.zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017)]. Zo samej (mimoriadnej, resp. výnimočnej) povahy dovolacieho konania vyplýva, že z hľadiska jeho celkovej koncepcie, podmienok prípustnosti dovolania a jeho náležitostí je namieste nie rozširujúci výklad ustanovení zákona, ale skôr zužujúci interpretačný prístup (porovnaj 3 Cdo 208/2014, 1 Cdo 348/2013, 8 Cdo 73/2017). V súlade s tým aj odborná právnická literatúra konštatuje, že „narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti- to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch“ (pozri publikáciu Civilný sporový poriadok, Nakladateľství C. H. Beck, Praha 2016, na str. 1326).

10. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť

dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 172/03).

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

14. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

15. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až 435 CSP.

16. Ak nemá dovolanie, prípustnosť ktorého strana sporu vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP vykazovať nedostatky, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k znemožneniu meritórnemu dovolaciemu prieskumu a odmietnutiu dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 203/2016, 3Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016).

17. Dovolateľ tvrdí, že prípustnosť jeho dovolania je daná podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a zároveň § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd už v iných prípadoch (napr. sp.zn. 6 Cdo 13/2017, 6 Cdo 21/2017) uviedol, že „uplatnenie oboch dovolacích dôvodov naraz sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje- odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená“. Vec prejednávajúci senát sa stotožňuje s týmto právnym názorom. K uvedeným dôvodom prípustnosti dovolací súd len stručne poznamenáva, že pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu

teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Na rozdiel od vyššie uvedenej procesnej situácie ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dopadá na situáciu, v ktorej určitá právna otázka ešte nebola dovolacím súdom riešená (preto ani nedošlo k ustáleniu jeho rozhodovacej praxe).

18. Pre všetky procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku v dovolaní zadefinuje a špecifikuje. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

19. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

20. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP má tiež osobitný význam korelačný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“. Najvyšší súd už v niektorých rozhodnutiach uviedol, že „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nepochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali“ (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017 a tiež 6Cdo 129/2017).

21. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 95/2017 a 7 Cdo 140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

22. Otázkou relevantnou v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená.

23. Pokiaľ dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval poukazom na ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, tak v tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že prípustnosť dovolania podľa uvedených ustanovení riadne nešpecifikoval v zmysle požiadaviek uvedených v odsekoch 21 a 22 tohto odôvodnenia, pretože jednak jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikoval (konkrétne) právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uvedeným spôsobom ani neuviedol, ako ju riešil odvolací súd, a taktiež neuviedol, ako mala byť (konkrétne) právna otázka správne riešená. Ak v súvislosti s týmito dovolacími dôvodmi dovolateľ namietal nesprávny záver súdov týkajúci sa nesprávneho posúdenia jeho majetkových pomerov, možností a schopností platiť sumy výživného na maloleté deti, nesprávne vyhodnotenie potrieb maloletých detí a neprimerané majetkové riziká, ktoré matka na seba ďalším dieťaťom a spolužitím s ďalším partnerom zobrala, nemožno to považovať za riadne uplatnenie (zdôvodnenie) prípustnosti dovolania podľa uvedených ustanovení a z nich vyplývajúcich (vyššie špecifikovaných) požiadaviek. Pokiaľ dovolateľ uvádza, že napáda „nesprávne právne posúdenie vecí“, v skutočnosti jeho tvrdenia v dovolaní smerujú k skutkovým zisteniam, resp. polemizuje so skutkovými zisteniami odvolacieho súdu založenými na dokazovaní vykonanom súdmi nižšej inštancie. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériám uvedených v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP.

24. Najvyšší súd nad rámec vyššie uvedených dôvodov odmietnutia dovolania otca maloletých detí uvádza, že pokiaľ ide o otázku určenia rozsahu konkrétnej vyživovacej povinnosti, ani nemôže existovať ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa prípad od prípadu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrávajú na určitých striktných hraniciach (porovnaj 8 Cdo 50/2017). Určenie výšky výživného na maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na maloleté dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj 5Cdo 87/2017). V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie neprichádza do úvahy (3 Cdo 226/2017).

25. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd konštatuje, že dovolanie otca maloletých detí uplatnené podľa ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, nebolo odôvodnené prípustnými dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 až § 435 CSP a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

26. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.